

Az Evangélikus Országos Gyűjtemény hírlevele | 2025 október

„ÚGY KELL RÚGNI, MŰVÉSZKÉM!” Esterházy Péter és mesterei

Időszaki kiállítás az Evangélikus Országos Könyvtárban

2025. április 14. – december 12.

„A fáma szerint Puskás Ferenctől megkérdezte volt egyszer Zelk Zoltán, hogy miként lehetséges az, hogy az ő labdái mindig olyan pontosan célba érnek. Úgy kell rúgni, művészkém, válaszolta állítólag a ballábas, nagy magyar gondolkodó.”

2022-ben, a Magyar kultúra napján nyílt meg az evangélikus egyház székházában az **Esterházy Péter és Gitta Könyvtár**. A kötetek jelentős része a szerzők dedikációját tartalmazza, ezáltal nemcsak egy 20–21. századi író (és olvasó) könyvtárába, hanem a magyar irodalom kapcsolatrendszerébe is bepillantást nyerünk. Az író születésének 75. évfordulóján, április 14-én nyílt az első kiállítás, amelyben Esterházy

„mestereivel” való kapcsolatát mutatjuk be könyvek, dedikációk, szövegek és személyes tárgyak segítségével.

Íme a pompás névsor:

Jelenits István, Hamvas Béla, Szentkuthy Miklós, Ottlik Géza, Örkény István, Weöres Sándor, Szabó Magda, Mándy Iván, Pilinszky János, Mészöly Miklós, Nemes Nagy Ágnes.

Fotó: Martin Vukovits

A logót Nádler István festményének felhasználásával
Rezessy Szabolcs tervezte.

Az Esterházy kiállítás kurátora: **Hafner Zoltán**

A kiállítás bejelentkezéssel látogatható:

kriszta.balogh@lutheran.hu

Bejárat: Budapest VIII. ker. Szentkirályi u. 51.

A megnyitóról itt olvashatnak (VIDEÓVAL!):

<https://eok.lutheran.hu/node/3194>

KORTÁRS BIBLIKUS KÉPEK

NAGY ZOLTÁN GYÖRGY festő, pszichiáter és orvos festői életművének azt a metszetét mutatja be a kiállítás, amely bibliai háttérű kompozíciókból áll. A kiállítás az EOGY és a Luther Kollégium (Magyar Tudósok körútja 3.) együttműködésével jön létre.

Megnyitó: október 15. 18.00

A kiállítás november 14-éig látogatható.

*

A REFORMÁCIÓ ÖRÖKSÉGE 2025 | Múzeumi esték 6.

Október 16. (csütörtök) 18.00

Reformatio in nummis – Luther Márton és a reformáció történeti emlékérméi | **Pallag Márta** művészettörténész (MNMKK MNM Éremtár) előadása

*

Újra Őskereső

Az Őskereső az a szolgáltatás, amelyen keresztül online kutathatóak az evangélikus gyülekezetek anyakönyvei. A szolgáltatás 2015-ben indult, azonban 2023 februárjában egy

Anno 1823to Baptisati in Ecclesia Evang. A. C. ad. Hús-Központj. 127.
per Michaelem Martinij et Josephum Tebenstij. V. D. M. Locales.

Nus. quor.	Diem.	Nomen Infantis.	Nomen et Cognomen Parentum.	Nomen et Cognomen Susceptorum et Testium.
Mense Januario.				
1.	1.	Alexander.	Stephanus Petrovic Maria Krey. <small>186. és magyar költő, prózaíró</small>	Liv. et M. Juven. Carolus Martinij cum Soni Sua Ludovica. et M. Somali Diaga. cum Ans: Ana. Mh. Vicipan, Ana Kovarszaj
2.	2.	Susanna.	Paulus Stofko Susanna Gyurikó	Liv: Johanne Heberus. cum Ans: Maria Michaile Tustan. cum Ans: Helena.
3.	2.	Andreas.	Porgius Tombar Susanna Felder, Stij.	Liv: Paulo Vidok cum Ans: Maria. Elisabetha Kerstkémiczké, Elisabetha Kerpudi.
4.	4.	Paulus.	Paulus Szabó Susanna Szentőri	Liv: Johanne Pezunik, Anna Liborstij. Susanna Melkko, Pethausia Szotygyöfthi.

hackertámadás miatt leállt. Több sikertelen próbálkozás történt az újjáélesztésre, de a technikai problémákon nem sikerült úrrá lenni.

Egy évvel ezelőtt döntöttünk arról, hogy az Őskeresőt egy új platformon indítjuk újra. A digitalizált anyakönyvek ugyan rendelkezésre álltak, de új formátumba kellett átalakítani őket - ez nagyságrendileg 750 ezer felvételnél már nem kis munka. E feladatot **Koháry Csaba** végezte el. Június 30-án indult újra az Őskereső az anyakönyvek kb. 60 százalékával. Egy hónappal később már a kétharmada kutatható volt az anyagnak. Immár teljessé vált a szolgáltatás, a korábban elérhető anyakönyvek ismét teljes egészében kutathatóak a <https://matricula.hu> oldalon keresztül.

*

Gyűjteményi est

Október 30. (csütörtök) 17.00

Bagár Iván ostromnaplója

Az est közreműködői: **Venásch Eszter** történész, a kötet szerkesztője és **Mirák Katalin** történész. A beszélgetést **Kertész Botond** (EOL) vezeti.

Köszöntőt mond és a kiállítást megnyitja **Fabiny Tamás** püspök. A naplóból **Lukács Ádám** színművész olvas fel.

Hét és fél deka kenyér | Bagár Iván ostromnaplója
Molinókiállítás a magyarországi Evangélikus Egyház székházában
A kiállítás november 14-ig látogatható.

A közelmúltban az EOGY Evangélikus Országos Levéltár birtokába került kéziratos napló, amelyet Buda ostromakor Bagár Iván lelkész írt, nagyszerű kiállítást hívott életre a budavári evangélikus templomban. Ennek molinóit lehet a székházban megtekinteni.

A napló szövege az Ünnepi Könyvhétre látott napvilágot a **Luther Kiadó** gondozásában.

*

Bővült az EOM múzeumpedagógiai kínálata.
Jelentkezés és információ: eom.latogetas@lutheran.hu

**ÚJ ÉS MEGÚJULT
MÚZEUMPEDAGÓGIAI
PROGRAMJAINK**

TÁRGYTALAN?

Mitől lesz egy átlagos használati tárgyból kiállítási darab, sőt relikvia? Miért érdekesek ma számunkra a régiségek? Egyszerűen szépek? Tanulságosak? Humorosak? Fedezzük fel együtt a múzeum tárgyainak kalandos, korokon átívelő történeteit! Láss, ne csak nézz!

Tárgytalan?

LUTHER LABOR

Mit jelképez és miért fontos életünkben a víz és a só? Mi történik a tojással és a citrommal különféle oldatokban? Ismerjük meg együtt a Bibliában is megjelenő elemeket, anyagokat és jelenségeket látványos és izgalmas kémiai kísérleteken keresztül!

KŐ KÖVÖN épületbejárás

Sziget a belvárosban? Óvoda és múzeum egy épületben? Kossuth Lajos és Weöres Sándor szelleme? Harangjáték torony nélkül? Megannyi furcsaság, mégis megfér a Deák téri Insula Lutheranan. Gyere el, nézz körbe és fedezd fel miről mesélnek a több, mint 200 éves épületegyüttes kövei!

BIBLIA ÉS BOTANIKA

Biblia és botanika

Mely növényekkel találkozhatunk a Bibliában? Díszítik-e múzeumi tárgyainkat és ha igen, mit jelképeznek? Gyógyítanak, mérgeznek, vagy csak egyszerűen jelen vannak mindennapjainkban például a konyhában, a kertben, a nappaliban vagy a teraszon?

Hogyan jelennek meg használati tárgyainkon és mi minden készülhet belőlük? Válj te is egy időre botanikussá és keresd velünk a válaszokat!

REFORMKORI FORGATAG

Követtél már múzeumi tárgyakat BeReal alkalmazáson? Ha nem, itt az ideje! Melyik tárgy is ez valójában? Biztos nem csal a szemed? Járjunk utána a valós tárgyak valós történeteinek!

Figyelem! Az Evangélikus Országos Múzeum október 23-án és 31-én zárva tart.